

Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток» включено до переліку наукових фахових видань України з державного управління (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019).

Спеціальність – 281.

Державне управління: удосконалення та розвиток. 2026. № 5.

ISSN 2307-2156

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2026.5.32>

УДК 316.77:351/354

Є. О. Архипова,

к. філос. н., доцент, доцент кафедри теорії та практики управління,

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1640-1488>

А. О. Андреева,

студентка кафедри теорії та практики управління,

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-2020-3695>

СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ УКРАЇНИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОТИДІЇ ГІБРИДНІЙ АГРЕСІЇ

Ye. Arkhypova,

PhD in Philosophy,

*Associate Professor of the Department of Theory and Practice of Management,
National Technical University of Ukraine “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”*

A. Andreieva,

*Student of the Department of Theory and Practice of Management, National Technical
University of Ukraine “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”*

UKRAINE'S STRATEGIC COMMUNICATIONS AS A TOOL FOR COUNTERING HYBRID AGGRESSION

Стратегічні комунікації держави розглядаються як системний елемент сучасної політики національної безпеки, що забезпечує протидію гібридній агресії в умовах трансформації безпекового середовища. Стратегічні комунікації вступають не лише інструментом інформування, а й механізмом формування смислів, стратегічних наративів і ціннісних орієнтирів, здатних забезпечити єдність державної позиції та сприйняття безпекових загроз суспільством.

Досліджено теоретичні підходи до розуміння стратегічних комунікацій у вітчизняній і зарубіжній науковій думці. Показано, що російсько-українська війна актуалізує інформаційний вимір протистояння, у межах якого комунікаційні впливи набувають стратегічного значення. Наголошується на важливості міжвідомчої координації, послідовності публічних комунікацій органів влади та взаємодії з громадянським суспільством, професійної підготовки фахівців зі стратегічних комунікацій та міжнародного співробітництва у зміцненні комунікаційної спроможності держави та формуванні її позитивного іміджу на міжнародній арені. Підкреслено, що стратегічні комунікації варто розглядати як довгостроковий фактор підвищення суспільної стійкості та здатності держави ефективно протидіяти гібридним загрозам в умовах сучасних викликів.

The article examines strategic communications of the state as a key instrument for countering hybrid aggression in the context of contemporary security challenges. Hybrid aggression is interpreted as a multidimensional phenomenon that integrates military, informational, psychological, and political influences aimed at undermining national resilience and social cohesion. In this context, strategic communications are conceptualized as an integral component of the national security and public governance system, ensuring coordination of governmental actions, consistency of messaging, and the formation of public trust.

The study addresses theoretical approaches to the understanding of strategic communications in both domestic and international academic discourse, emphasizing the role of strategic narratives in shaping societal resilience and countering disinformation. Particular attention is given to the specifics of information confrontation under conditions of the Russian-Ukrainian war, where the communicative dimension functions alongside military efforts and significantly influences public perception and

international attitudes. The importance of interagency coordination, effective public communication by state authorities, and interaction with civil society actors is highlighted as a prerequisite for the coherence and effectiveness of state communication policy.

Furthermore, the article underscores the role of international cooperation in strengthening the communicative capacity of the state and enhancing Ukraine's international image. Special emphasis is placed on the need for professional training of specialists in the field of strategic communications, as well as adherence to ethical and value-based principles in state communication practices. The conclusions stress that a systematic and long-term approach to strategic communications is essential for increasing the state's ability to counter hybrid threats and for reinforcing overall societal resilience.

Ключові слова: *стратегічні комунікації, гібридна агресія, інформаційна безпека, державна комунікаційна політика, міжнародні відносини, протидія дезінформації, національна стійкість.*

Keywords: *strategic communications, hybrid aggression, information security, state communication policy, international relations, countering disinformation, national resilience.*

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку міжнародних відносин характеризується зростанням кількості гібридних загроз, які поєднують військові, інформаційні, політичні, економічні та психологічні інструменти впливу на держави. В умовах гібридної агресії традиційні підходи до забезпечення національної безпеки виявляються недостатніми, що актуалізує потребу в комплексних механізмах протидії. Одним із таких механізмів є стратегічні комунікації держави, які забезпечують цілеспрямований інформаційний вплив та формування стійких суспільних наративів. Водночас відсутність системного підходу до стратегічних комунікацій або їх фрагментарна реалізація значно знижує ефективність державної політики в умовах інформаційного протистояння.

Проблема полягає у необхідності наукового осмислення стратегічних комунікацій як складової системи національної безпеки та практичного інструменту протидії гібридній агресії. Недостатня узгодженість комунікаційних дій різних органів державної влади, обмежений рівень міжвідомчої координації та дефіцит професійних кадрів у сфері стратегічних комунікацій ускладнюють формування єдиного інформаційного простору. У науковому вимірі це зумовлює потребу в розробці концептуальних підходів до оцінки ефективності стратегічних комунікацій та визначення їх місця в структурі сучасних безпекових досліджень.

Практичне значення окресленої проблеми полягає у необхідності підвищення спроможності держави протидіяти дезінформації, маніпулятивним інформаційним кампаніям і психологічному тиску з боку противника. Результати наукового аналізу стратегічних комунікацій можуть бути використані для вдосконалення державної інформаційної політики, розробки ефективних комунікаційних стратегій та підвищення рівня суспільної стійкості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони України активно досліджується у працях вітчизняних та зарубіжних науковців, що зумовлено актуалізацією безпекових викликів, пов'язаних із гібридною війною, інформаційним протиборством та трансформацією політичних і суспільних цінностей.

Для розуміння сутності стратегічних комунікацій важливим є дослідження С. Татама, у якому сформульовано базові концептуальні засади стратегічної комунікації як інструменту військового та безпекового управління [10]. Значний внесок у дослідження теоретичних та прикладних аспектів стратегічних комунікацій зробили А. Благодарний та О. Кононець, які розкривають особливості функціонування стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони України, акцентуючи увагу на їх ролі в забезпеченні узгодженості дій державних інституцій і формуванні довіри суспільства [1].

У працях О. Волянюка та Х. Притули стратегічні комунікації розглядаються крізь призму політичних цінностей, що дозволяє проаналізувати взаємозв'язок між комунікаційними практиками держави та демократичними орієнтирами суспільного розвитку, зокрема в контексті публічної політики та легітимації управлінських рішень [2]. Освітній вимір підготовки фахівців у сфері стратегічних комунікацій ґрунтовно досліджено С. Даниленком, який визначає перспективи розвитку професійної підготовки кадрів з урахуванням сучасних безпекових потреб та міжнародного досвіду [3].

Вагоме теоретико-практичне значення мають колективні наукові праці [7; 8], у яких висвітлено еволюцію стратегічних комунікацій в умовах сучасних конфліктів та надано рекомендації щодо впровадження комунікаційних стратегій у діяльність органів публічної влади.

Окрему увагу науковці приділяють ролі стратегічних комунікацій у забезпеченні національної безпеки України в умовах гібридної війни [1; 4-6; 9]. Так, Д. Казмірук та М. Хилько досліджують стратегічні комунікації як інструмент протидії деструктивним інформаційним впливам та адаптацію комунікаційних стратегій до нових умов воєнного та інформаційного протистояння, Л. Макаренко розглядає стратегічні комунікації як засіб запобігання та протидії інформаційним війнам, наголошуючи на необхідності системного підходу до формування інформаційної політики держави.

Разом із тим, попри наявність значної кількості наукових праць, потребує подальшого поглибленого дослідження питання системної інтеграції стратегічних комунікацій у механізми публічного управління сектором безпеки і оборони України з урахуванням сучасних євроатлантичних стандартів та національної специфіки.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є комплексний аналіз стратегічних комунікацій держави як інструменту протидії гібридній агресії в умовах сучасних безпекових викликів. У межах дослідження

передбачається визначити роль стратегічних комунікацій у системі національної безпеки та з'ясувати їх значення для формування суспільної стійкості. Окрема увага приділяється обґрунтуванню напрямів удосконалення державної комунікаційної політики з урахуванням українського досвіду та сучасних наукових підходів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Стратегічні комунікації держави в контексті сучасних міжнародних викликів виступають одним із ключових інструментів протидії гібридній агресії, що поєднує в собі не лише традиційні компоненти інформаційної політики, але й комплекс дій із формування суспільних смислів, захисту інформаційного простору та консолідації громадянського суспільства задля зміцнення національної безпеки. Гібридна агресія як комплексна форма конфлікту включає військові, інформаційні, економічні та психологічні елементи одночасно, що вимагає від держави не лише силового, а й комунікаційно-стратегічного реагування.

Поняття стратегічних комунікацій у сучасному науковому дискурсі означає цілеспрямовану і скоординовану комунікацію, спрямовану на досягнення стратегічних цілей держави через вплив на знання, переконання, установи та поведінку як внутрішньої, так і зовнішньої аудиторії. Стратегічна комунікація являє собою поєднання публічної дипломатії, інформаційних операцій, PR-комунікацій, медійних стратегій і психологічних заходів, що реалізуються в довгостроковій перспективі, та має не лише інформувати, але й формувати сталі суспільні наративи, що протидіють гібридним впливам ворога. У документі «National Framework for Strategic Communications», опублікованому Адміністрацією Білого дому у 2010 р., стратегічні комунікації визначаються як процес синхронізації риторики та практичних дій, а також як цілеспрямована діяльність, орієнтована на комунікацію та взаємодію з визначеними цільовими аудиторіями [10].

Сучасні глобальні трансформації у сфері безпеки, економіки та міжнародних відносин зумовили зростання ролі стратегічних комунікацій як інструменту забезпечення державної стійкості. Геополітичні зрушення, збройні конфлікти та кризи системи міжнародної безпеки посилюють вразливість національних держав, зокрема в умовах гібридної агресії. Для України ці процеси супроводжуються не лише воєнними загрозами, а й масштабним інформаційно-психологічним впливом, спрямованим на підрив довіри до державних інституцій і суспільної згуртованості. У таких умовах стратегічні комунікації набувають значення комплексного механізму координації державних дій у сфері публічної дипломатії, інформаційної політики та безпекових практик.

Гібридна агресія поєднує військові, економічні, інформаційні та кібернетичні засоби впливу, що ускладнює її ідентифікацію та протидію. Особливе місце в цій системі займає масована пропаганда та поширення дезінформації, які використовуються для викривлення історичних фактів, дискредитації державної влади та формування негативного міжнародного іміджу України. Додатковими інструментами тиску виступають економічні обмеження, енергетичні маніпуляції та кібератаки на критичну інфраструктуру. У відповідь на ці виклики стратегічні комунікації розглядаються як засіб протидії інформаційним загрозам, зміцнення національної безпеки та формування узгодженої позиції держави на міжнародній арені [5].

Стратегічні комунікації розглядаються як окремий комунікаційний простір і водночас як сукупність інструментів, технологій, методів та процедур, що застосовуються у процесі реалізації державної політики. У сфері міжнародної інформації та міжнародних комунікацій вони відіграють важливу роль у формуванні іміджу держави, просуванні національних інтересів і забезпеченні ефективного інформаційного впливу на міжнародній арені. Їхня сутність тісно пов'язана з концепцією «м'якої», «жорсткої» та «розумної» сили, запропонованою Дж. Наєм [7, с. 333-334]. У сучасному розумінні стратегічні комунікації

функціонують у сфері масової комунікації, де вони виступають важливим соціальним і воєнно-політичним механізмом просування суспільно-важливих наративів, через використання державних інформаційних ресурсів та матеріалів, каналів впливу, функцій та суб'єктів комунікаційної діяльності у внутрішніх та міждержавних відносинах.

На початку 2000-х років поняття «стратегічні комунікації» почало активно формуватися у сфері державного управління та безпеки. Одну з ключових ролей у популяризації цього терміна приписують Вінсенту Вітто — голові Оборонної наукової ради США. Саме під його керівництвом у 2008 році було підготовлено аналітичний документ щодо стратегічних комунікацій. У ньому наголошувалося, що сучасні стратегічні комунікації здатні не лише впливати на інформаційний простір, а й формувати порядок денний та створювати умови для реалізації політичних, економічних і військових інтересів держави [8].

Особливої значущості для України стратегічні комунікації набули після початку російсько-українського конфлікту, коли інформаційні та психологічні компоненти агресії стали невід'ємною частиною загальної стратегії впливу на Україну та її партнерів. Аналіз сучасного етапу російсько-української війни демонструє, як гібридні засоби поширення дезінформації, пропаганди та маніпуляції смислами використовуються з метою послаблення внутрішньої єдності, підриву довіри до державних інституцій та легітимізації дій агресора. У цих умовах стратегічні комунікації виступають не лише як інструмент державної політики, а й як складова системи національної безпеки.

Українські науковці та практики визнають, що стратегічні комунікації є одним із фундаментальних елементів сучасної оборонної стратегії. Саме через інструменти стратегічних комунікацій відбувається формування та просування національного наративу, який протистоїть ворожим інформаційним операціям і зміцнює суспільну стійкість у кризових ситуаціях. У публікаціях зосереджено увагу на тому, що стратегічні комунікації сприяють не лише інформуванню

населення, але й формуванню ціннісних орієнтирів, підтримці морального духу громадян та створенню довготривалої стратегії інформаційного впливу, що відповідає національним інтересам.

Стратегічні комунікації в Україні розвивалися еволюційно у відповідь на зовнішні виклики, особливо після 2014 року, коли Російська Федерація почала активно застосовувати інформаційну війну як елемент гібридної агресії. Початкові реакції були зосереджені на оперативних заходах інформаційного реагування, тоді як пізніше з'явилися спроби формувати більш системний підхід, що інтегрує комунікацію на різних рівнях державної політики та в межах сектору безпеки та оборони.

Українська держава поступово створює інституційні механізми для розвитку та реалізації стратегічних комунікацій, зокрема спеціалізовані комунікаційні підрозділи (наприклад, Департамент стратегічних комунікацій Міноборони); інші структури, які мають повноваження у сфері забезпечення інформаційної безпеки та міжнародної комунікації, оперативного реагування на дезінформаційні впливи, міжвідомчої координації комунікаційних заходів. Прикладом таких установ є Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки, створений у 2021 році при колишньому Міністерстві культури та інформаційної політики України. Наразі Центр стратегічних комунікацій (<https://spravdi.org/pro-nas/>) бачить своє завдання у комунікаційній протидії зовнішнім загрозам, в першу чергу – із боку РФ. Центр займається координацією інформаційних кампаній, аналізом інформаційних та гібридних загроз, розробкою й підтримкою проукраїнських наративів, залученням і міжнародною промоцією України, сприяє розвитку діалогу між державою та профільними громадськими організаціями, проводить тренінги щодо розвитку комунікаційних навичок та обізнаності щодо гібридних загроз, тощо.

Стратегічні комунікації також тісно пов'язані з міжнародним співробітництвом допомогою та координацією. Підтримка з боку партнерських

країн та організацій, включно з ініціативами НАТО та ЄС, сприяє підвищенню спроможності України протидіяти гібридним загрозам, масштабувати найкращі практики, а також розвивати стандарти ефективної комунікації. Наприклад, дослідження стратегічних комунікацій НАТО висвітлює підходи Альянсу до роботи з партнерами у сфері інформаційної безпеки та побудови ефективних наративів протидії ворожим впливам [7; 9], цикл оцінювання урядових комунікацій Великобританії допомагає вимірювати вплив комунікаційних заходів на цільову аудиторію, приймати обґрунтовані рішення та вдосконалювати комунікаційні стратегії [4].

У контексті гібридної агресії стратегічні комунікації виконують кілька важливих функцій. По-перше, вони забезпечують інформаційний захист, створюючи бар'єри проти дезінформації, маніпуляцій та фейків, що поширюються ворожими акторами. Ці бар'єри передбачають як моніторинг і швидке спростування неправдивих повідомлень, так і просування достовірної інформації, яка відповідає на поточні запити аудиторії. Такий підхід підвищує загальний рівень інформаційної гігієни в суспільстві та зменшує вплив маніпулятивних кампаній на громадську думку [2]. По-друге, стратегічні комунікації спрямовані на консолідацію суспільства навколо національних інтересів. В умовах війни формування єдиного інформаційного простору, де домінують наративи про захист суверенітету, свободи та незалежності, зміцнює національну ідентичність та солідарність. Це особливо важливо, коли гібридна агресія включає психологічні операції, спрямовані на послаблення морального духу населення, розпалювання внутрішніх конфліктів та посилення суспільної вразливості.

Ще одним аспектом є підтримка інституційного іміджу України на міжнародній арені. Стратегічні комунікації використовуються для просування об'єктивної інформації про ситуацію в Україні, залучення міжнародної підтримки, зміцнення партнерських зв'язків та формування позитивного іміджу держави перед міжнародними аудиторіями. У цьому контексті важливими є інформаційні

кампанії, спрямовані на демонстрацію стійкості, легітимності та права на самооборону України відповідно до міжнародного права.

З метою систематизації підходів до розуміння ролі стратегічних комунікацій у протидії гібридній агресії доцільно узагальнити ключові елементи цього інструменту, їх функціональне призначення та вплив на національну безпеку держави. Такий підхід дозволяє наочно продемонструвати, яким чином стратегічні комунікації інтегруються у систему державного управління та сектор безпеки і оборони, а також які завдання вони виконують у контексті сучасних гібридних загроз. Для цього нижче наведено узагальнювальну таблицю, що відображає основні складові стратегічних комунікацій держави та їх роль у протидії гібридній агресії.

Таблиця 1. Основні елементи стратегічних комунікацій держави та їх роль у протидії гібридній агресії

Елемент стратегічних комунікацій	Зміст та характеристика	Роль у протидії гібридній агресії
Публічна комунікація органів влади	Системне інформування населення про діяльність держави, рішення у сфері безпеки, перебіг кризових ситуацій	Формування довіри до державних інституцій, зменшення впливу дезінформації та чуток
Стратегічні наративи	Сукупність смислів і повідомлень, що відображають національні цінності, ідентичність і стратегічні цілі	Протидія ворожим пропагандистським наративам, консолідація суспільства
Міжвідомча координація	Узгодження комунікаційних дій між органами влади, сектором безпеки і оборони	Запобігання суперечливим повідомленням, підвищення ефективності комунікацій
Робота з міжнародною аудиторією	Інформаційна взаємодія з іноземними урядами, міжнародними організаціями, ЗМІ	Зміцнення міжнародної підтримки, формування позитивного іміджу держави
Протидія дезінформації	Виявлення, аналіз і спростування фейкових повідомлень та маніпулятивних кампаній	Зниження впливу інформаційно-психологічних операцій противника
Комунікація з громадянським суспільством	Взаємодія з НГО, експертами, медіа, волонтерськими ініціативами	Розширення каналів комунікації, підвищення стійкості суспільства

Джерело: узагальнено автором

Стратегічні комунікації держави мають багатокомпонентний характер і охоплюють як внутрішній, так і зовнішній інформаційний вимір [6]. Кожен із наведених елементів виконує окрему функцію, проте їх ефективність значно зростає за умови комплексного та скоординованого застосування. Зокрема, поєднання публічної комунікації органів влади з активною протидією дезінформації дозволяє не лише оперативно реагувати на інформаційні загрози, а й формувати довгострокову довіру громадян до державних рішень.

Водночас стратегічні наративи та міжвідомча координація створюють основу для єдиної комунікаційної позиції держави, що є критично важливим в умовах гібридної агресії, коли суперечливі або несинхронізовані повідомлення можуть бути використані противником для посилення дестабілізації. Робота з міжнародною аудиторією та громадянським суспільством, у свою чергу, розширює комунікаційний простір держави, сприяє залученню зовнішньої підтримки та підвищує загальний рівень стійкості суспільства до гібридних впливів. Стратегічні комунікації виступають не допоміжним, а системоутворювальним інструментом протидії гібридній агресії, інтегрованим у загальну модель національної безпеки та державного управління.

Ефективність стратегічних комунікацій значною мірою залежить від їхньої координації та інтеграції у національну політику безпеки [1]. Види діяльності, що реалізуються різними державними органами та громадськими партнерами, повинні бути узгоджені між собою, мати чіткі цілі, повідомлення і канали доставки. Така міжвідомча координація дозволяє уникати суперечливих меседжів, створює єдину інформаційну лінію та підсилює загальний імпакт комунікаційних заходів.

Українські дослідження також звертають увагу на необхідність професійної підготовки кадрів у сфері стратегічних комунікацій, оскільки сучасні виклики вимагають високої компетентності фахівців у питаннях роботи з інформацією, аналізу медіаполя, розробки наративів та реагування на кризові ситуації. Освітні

програми, тренінги для державних службовців, курсова підготовка у сфері інформаційної безпеки та медійних комунікацій сприяють підвищенню рівня готовності держави до ефективної протидії гібридним загрозам [3].

В українських умовах одним із ключових викликів є також об'єднання зусиль державних і недержавних акторів у реалізації стратегічних комунікацій. Громадські організації, незалежні медіа, експертні центри та волонтерські ініціативи відіграють значну роль у підтримці державних комунікаційних зусиль, надають аналітичні матеріали, проводять просвітницькі кампанії та збільшують охоплення повідомлень, спрямованих на протидію дезінформації.

Разом з тим, у науковій літературі підкреслюється, що стратегічні комунікації повинні залишатися етично відповідальними, прозорими та орієнтованими на довгострокові цінності, а не лише на тактичні цілі. Протидія гібридній агресії вимагає не лише засобів відсічі, а й здатності будувати довіру між державою та громадянами, підтримувати об'єктивну інформацію, сприяти стійкості інституцій та зміцнювати соціальний капітал.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Проведене дослідження засвідчило, що стратегічні комунікації держави відіграють ключову роль у протидії гібридній агресії в умовах сучасних безпекових викликів. Вони формують цілісну систему впливу на інформаційний простір, спрямовану на захист національних інтересів і збереження суспільної стабільності. Гібридна агресія має комплексний характер і поєднує військові, інформаційні, психологічні та соціальні впливи, що потребує відповідної комплексної комунікаційної відповіді з боку держави. Саме стратегічні комунікації забезпечують узгодженість дій органів влади та дозволяють вибудовувати єдину державну позицію в умовах криз і загроз.

Важливе значення має інтеграція стратегічних комунікацій у систему національної безпеки та державного управління. Ефективна публічна комунікація сприяє підвищенню довіри громадян до інституцій влади та зменшенню впливу

дезінформаційних кампаній. Взаємодія з громадянським суспільством, експертним середовищем і незалежними медіа посилює стійкість інформаційного простору та сприяє поширенню достовірних наративів. Не менш важливою є міжвідомча координація, яка дозволяє уникати суперечливих повідомлень і забезпечує цілісність державної комунікаційної політики.

Окремої уваги потребує кадрове забезпечення сфери стратегічних комунікацій, адже рівень професійної підготовки фахівців безпосередньо впливає на якість комунікаційних рішень. В умовах цифровізації особливого значення набуває використання сучасних інформаційних технологій і соціальних мереж як інструментів комунікаційного впливу. Водночас відсутність системного підходу та чітких механізмів оцінювання ефективності комунікацій знижує їхню результативність і послаблює державну позицію в інформаційному протистоянні.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробкою практичних моделей стратегічних комунікацій для органів державної влади та сектору безпеки і оборони. Актуальним залишається вивчення ролі регіонального та місцевого рівнів у реалізації державної комунікаційної політики. Подальший аналіз впливу цифрових платформ на формування громадської думки дозволить підвищити ефективність протидії гібридним загрозам. Значний науковий інтерес становить також порівняльне дослідження українського та міжнародного досвіду стратегічних комунікацій.

Література

1. Благодарний А., Кононець О. Стратегічні комунікації в секторі безпеки і оборони України. Молодий вчений. 2023. № 1 (113). С. 5-9. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-1-113-2>
2. Волянчук О., Притула Х. Стратегічні комунікації та політичні цінності. Науковий часопис УДУ імені Михайла Драгоманова. №37. 2025. С. 97-109. DOI: <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series22.2025.37.09>

3. Даниленко С.І. Перспективи розвитку освітньої складової підготовки фахівців у сфері стратегічних комунікацій. *Стратегічні комунікації*. № 4. 2016. С. 80-89. URL: <https://ippi.org.ua/sites/default/files/danilenko.pdf>
4. Іваницька О.М., Архипова Є.О. Стратегічні комунікації держави та їх складові в умовах гібридних війн. Національні інтереси України. 2025. № 4(9). С.780-789. [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-4\(9\)-780-789](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-4(9)-780-789)
5. Казмірук Д. Роль стратегічної комунікації в забезпеченні національної безпеки України в умовах гібридної війни. *Вісник Прикарпатського університету*. 2025. №20. С. 82-88. DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2025-20-11>
6. Макаренко Л.П. Стратегічні комунікації як засіб запобігання та протидії інформаційним війнам. *Регіональні студії*. № 30. 2022. С. 75-81. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2022.30.13>
7. Стратегічні комунікації в умовах гібридної війни: погляд від волонтера до науковця : монографія / [В. Азарова та ін. ; за заг. ред. Л. Компанцевої]. Київ : НА СБУ, 2021. 500 с.
8. Стратегічні комунікації для безпекових і державних інституцій : практичний посібник / Л. Компанцева та ін. ; за ред. О. Давліканово, Л. Компанцевої. Київ : ТОВ «ВІСТКА», 2022. 278 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/361599041_STRATEGICNI_KOMUNIKACII_DLA_BEZPEKOVIH_I_DERZAVNIH_INSTITUCIJ_Strategic_Communications (дата звернення: 10.04.2026).
9. Хилько М.І. Вплив російської агресії на трансформацію комунікаційних стратегій у секторі безпеки та оборони. *Політичне життя*. 2025. №3. С. 92-97, DOI: <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2025.3.11>.
10. Tatham Steve A. (2008). Strategic Communication: A Primer. Defence Academy of the United Kingdom. URL: <http://www.da.mod.uk/colleges/arag/document-listings/special/08%2828%29ST.pdf> (дата звернення: 10.04.2026).

References

1. Blahodarnyi, A., & Kononets, O. (2023), "Strategic communications in the sector of security and defense of Ukraine", *Young Scientist*, 1(113), pp. 5–9. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-1-113-2>
2. Volianiuk, O., & Prytula, Kh. (2025), "Strategic communications and political values", *Scientific Journal of Mykhailo Drahomanov Ukrainian State University*, 37, pp. 97–109. DOI: <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series22.2025.37.09>.
3. Danylenko, S. I. (2016), "Prospects of development of educational component of specialist training in strategic communications", *Strategic Communications*, 4, pp. 80–89. Available at: <https://ippi.org.ua/sites/default/files/danilenko.pdf> (accessed January 10, 2025).
4. Kazmiruk, D. (2025), "The role of strategic communication in ensuring Ukraine's national security in the conditions of hybrid warfare", *Bulletin of the Precarpathian University*, 20, pp. 82–88. DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2025-20-11>.
5. Ivanytska O. and Arkhypova Ye. (2025), "Strategic communications of the state and their components in the conditions of hybrid wars". *National interests of Ukraine*. № 4(9), pp.780-789. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-4\(9\)-780-789](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-4(9)-780-789)
6. Makarenko, L. P. (2022), "Strategic communications as a means of preventing and countering information wars", *Regional Studies*, 30, pp. 75–81. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2022.30.13>
7. Azarova, V. (2021), *Stratehichni komunikatsii dlia bezpekovykh i derzhavnykh instytutsij* [Strategic communications under conditions of hybrid warfare: From a volunteer's perspective to a scholar's view], National Academy of the Security Service of Ukraine, Kyiv, Ukraine.
8. Kompantseva, L., et al. (2022), *Stratehichni komunikatsii dlia bezpekovykh i derzhavnykh instytutsij* [Strategic communications for security and state institutions: A

practical guide], VISTKA LLC, Kyiv, Ukraine, available at: https://www.researchgate.net/publication/361599041_STRATEGICNI_KOMUNIKACI_I_DLA_BEZPEKOVIH_I_DERZAVNIH_INSTITUCIJ_Strategic_Communications (Accessed April 10 2026).

9. Khylo, M. I. (2025), “The impact of Russian aggression on the transformation of communication strategies in the security and defense sector”, *Political Life*, 3, pp. 92–97, DOI: <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2025.3.11>

10. Tatham, S. A. (2008), *Strategic Communication: A Primer. Defence Academy of the United Kingdom*, available at: <http://www.da.mod.uk/colleges/arag/documen-listings/special/08%2828%29ST.pdf> (Accessed April 10 2026).

Отримано редакцією журналу / Received: 13.05.26
Прорецензовано / Revised: 18.05.26
Дата публікації / Published: 26.05.26